

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧОРТКІВСЬКИЙ НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПІДПРИЄМНИЦТВА І БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ЧННІБ ЗУНУ

Надія КУЛЬЧИЦЬКА

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Виктор ОСТРОВЕРХОВ

2025 р.

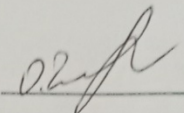
РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Психосоматика»
ступінь вищої освіти – бакалавр
галузь знань – 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність – 053 Психологія
спеціалізація - Психологія
освітньо-професійна програма – Психологія

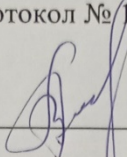
кафедра фундаментальних та спеціальних дисциплін

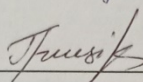
Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	2	3	32	14	3	6	95	150	-	3
Заочна	2	3	8	4	-	-	138	150	-	4

Чортків – ЗУНУ
2025

Робочу програму склала к.е.н., доцент Оксана ЧИЖИШИН

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри фундаментальних та спеціальних дисциплін, протокол №1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри Людмила ДЕРМАНСЬКА

Гарант ОПП Тетяна ГРИЦІВ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОСОМАТИКА»

Опис дисципліни «Психосоматика»

Дисципліна «Психосоматика »	Галузьзнань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузьзнань - 05 Соціальні та поведінкові науки	Статус дисципліни – вибіркова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	спеціальність – 053 Психологія	Рікпідготовки Денна –2 Заочна -3 Семестр: Денна –3 Заочна -4
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма - Психологія	Лекції: Денна –32год. Заочна -8год. Практичнізаняття: Денна –14год. Заочна -4год.
Загальна кількість годин: денна –150	Ступінь вищої освіти - бакалавр	Самостійна робота: Денна – 95год. Заочна -138 год. Індивідуальна робота – 3год. Тренінг – 6год.
Тижневих годин: Денна форма навчання – 10 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета і завдання дисципліни «Психосоматика».

Вивчення курсу «Психосоматика» забезпечує якісну підготовку на студентів за рахунок узагальнення знань та вмінь, що були набуті ними з інших психологічних дисциплін, в єдину професійну психологічну картину побудови світу.

Навчальна дисципліна «Психосоматика» характеризується тісними міждисциплінарними зв'язками із загальною психологією, медичною психологією, психіатрією та багатьма іншими галузями психологічних та медичних знань.

Вивчення курсу «Психосоматика» сприяє поглибленому розумінню структури і закономірностей психічної діяльності, дозволяє індивідуалізувати систему діагностичних, лікувальних психопрофілактичних та експертних заходів.

Знання, отримані в результаті вивчення курсу «Психосоматика», дадуть можливість свідомого й більш функціонального впровадження у вітчизняну логопедичну та психологічну практику ефективних методик допомоги, що є основою для подальшого поглиблення фахової спеціалізації майбутніх логопедів.

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою вивчення дисципліни «Психосоматика» є підготовка майбутніх психологів до практичної роботи з людьми, в якій має реалізуватися індивідуальний підхід, враховуватись внутрішня та зовнішня детермінація, а також, мають співвідноситись природні та соціальні чинники поведінки людини. Знання, уміння й навички, отримані при проходженні курсу, сприяють глибшому розумінню змісту й процедури психологічного дослідження, його предмета, об'єкта та інших базових складових.

Предметом викладання дисципліни «Психосоматика» є вивчення закономірностей взаємозв'язку психічної діяльності та властивостей характеру та стану людини.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

За результатами вивчення матеріалу цього курсу студенти складають залік.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування наступних завдань:

I. Загальних: здатності шукати, обробляти та аналізувати інформацію з різних джерел:

- уміння в межах науково-дослідної роботи отримувати, аналізувати та поєднувати інформацію з різних наукових та навчально-методичних джерел у процесі виконання фахових теоретичних і практичних завдань, застосовувати у процесі професійної діяльності різні інформаційні ресурси, що дозволяють проектувати рішення актуальних проблем спеціальної педагогіки і психології;

- здатності виявляти, формулювати і вирішувати проблеми:

- вміння визначати актуальні проблеми навчання, виховання і розвитку осіб з особливими освітніми потребами, проблеми наукових досліджень із 5 спеціальної педагогіки та психології; здатність до самостійної організації, планування наукових досліджень та розв'язання поставлених проблем; навичок міжособистісного спілкування:

- здатність до продуктивного використання комунікації як складової професійної діяльності;

- здатності застосовувати знання в практичних ситуаціях:

- вміння адекватно застосовувати здобуті теоретико-концептуальні професійні знання у процесі практичної, викладацької та науково-дослідної роботи.

3. Програма навчальної дисципліни:

Змістовий модуль 1.

Теорія та організація психосоматичної діагностики

Тема 1. Психосоматика як галузь науки

Поняття психосоматики, предмет, завдання. Сучасне визначення психосоматики. Психологічні чинники психосоматичних захворювань. Соматичні захворювання, обумовлені психогенними факторами, називають «психосоматичними розладами». Історія становлення психосоматики.

Історія психосоматики Гіпократата Аристотеля. Розвиток природознавства і утвердження позитивістського світогляду. Питання психосоматики у вітчизняній науці.

Рекомендована література [1,3,5, 9-13]

Тема 2. Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів

Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів. Психодинамічна концепція психосоматичних розладів Зигмунда Фрейда.

Істерія як психопатологічний синдром. Порушення тілесної функції зусвідомленими «Я» ідей. Концепція особистісних профілів Ф. Данбар

Теорія особистісних профілів Ф. Х. Данбар. Структура алергічного типу особистості. Теорія психосоматичної специфічності Ф. Александера.

Антропологічний напрям. Концепція алекситимії. Теорія психосоматичного Его. Теорія життєвих криз. Соматопсихічний напрям.

Рекомендована література [1,2,4,7, 9-13]

Тема 3. Фактори розвитку та механізм психосоматичних захворювань

Фактори розвитку психосоматичних захворювань.

Механізм психосоматичних захворювань.

Схема патогенезу психосоматичних захворювань. Вплив агресорів почуття власної значущості. Психовегетативний синдром.

Рекомендована література [1,3,5,8,9, 13]

Тема 4. Класифікація психосоматичних розладів

Поняття психосоматичних розладів. Поширені психосоматичні захворювання. Класифікації психосоматичних захворювань.

Види психосоматичних розладів за М. Блейлером. Соматоформні порушення. Генетичні, соматичні і соціальні причини.

Порушення поведінки із соматичними наслідками. Основна відмінність різних психосоматичних захворювань.

Рекомендована література [2,3,4,6,9, 11]

Змістовий модуль 2.

Загальна етіологія психосоматичних порушень.

Тема 5. Психосоматичні порушення: загальна характеристика, причини та прояви

Клінічні прояви найпоширеніших психосоматичних розладів. Виразкову хворобу шлунка і дванадцятипалої кишки.

Не специфічний виразковий коліт. Бронхіальна астма.

Гіперфункція щитоподібної залози. Серцево-судинна система. Хронічне ревматоїдне запалення суглобів (артрит). Хронічна екзема(нейродерміт). Нервові хвороби. Акушерство і гінекологія.. Фактори тривалості психоемоційних відхилень

Рекомендована література [1,3,5,8,9,12]

Тема 6. Стресові розлади як вид психосоматичних захворювань

Психогенні захворювання. Структура захворюваності на психічні розлади в Україні. Стресогенні чинники, або стресори. Поняття стресу. Поняття дистресу. Основні психогенні чинники дистресу. Загальні закономірності клінічних проявів психогенних захворювань за К.Ясперс(1923р). Порушення в психічній сфері. Теорія поліфакторності етіології. Невротичні розлади. Розлади, пов'язані зі стресом.

Особливості розвитку нав'язливого неврозу. Істеричні розлади. Транси та стани оволодіння Класифікація дисоціативних розладів. Психічні розлади, пов'язані із стресом. Реактивні та постстресові розлади. Посттравматичний стресовий розлад

Рекомендована література [2,5,8,9, 10,12]

Тема 7.Психотерапія та психопрофілактика психосоматичних розладів

Поняття психопрофілактики. Завданнями профілактики Первинна психопрофілактика. Основні причини зростання психогенних розладів. Основні види психопрофілактичної допомоги. Вторинна профілактика. Третинна психопрофілактика. Саногенне і патогенне мислення

Рекомендована література [1,4,5,7,9, 10,12,13]

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Психосоматика»

(денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій - на робота	Індиві-дуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теорія та організація психосоматичної діагностики						
Тема 1. Психосоматика як галузь науки	4	2	13	1	4	Поточне опитування, реферати, тести, ситуаційні завдання
Тема 2. Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів	4	2	13			
Тема 3. Фактори розвитку та механізми психосоматичних захворювань	6	2	13			
Тема 4. Класифікація психосоматичних розладів	4	2	13			
Змістовий модуль 2. Загальна етіологія психосоматичних порушень.						
Тема 5. Психосоматичні порушення: загальна характеристика, причини та прояви	4	2	13	2	2	Презентація, тести, ситуаційні задачі, ділові ситуації, диспути
Тема 6. Стресові розлади як вид психосоматичних захворювань	6	2	13			
Тема 7. Психотерапія та психопрофілактика психосоматичних розладів	4	2	17			
Разом	32	14	95	3	6	Іспит

(заочна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Теорія та організація психосоматичної діагностики						
Тема 1. Психосоматика як галузь науки	4	2	20			Поточне опитування, реферати, тести, ситуаційні завдання
Тема 2. Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів			20			
Тема 3. Фактори розвитку та механізм психосоматичних захворювань			20			
Тема 4. Класифікація психосоматичних розладів			20			
Змістовий модуль 2. Загальна етіологія психосоматичних порушень.						
Тема 5. Психосоматичні порушення: загальна характеристика, причини та прояви	4	2	20			Презентація, тести, ситуаційні задачі, ділові ситуації, диспути
Тема 6. Стресові розлади як вид психосоматичних захворювань			20			
Тема 7. Психотерапія та психопрофілактика психосоматичних розладів			18			
Разом	8	4	138			Іспит

5. Тематика практичних занять

з дисципліни «Психосоматика»
Змістовий модуль 1.
Теорія та організація психосоматичної діагностики

Практичне заняття 1

Тема 1. Психосоматика як галузь науки

Мета: *дослідити та визначити мету, предмет та завдання дисципліни*

1. 1.Поняття психосоматики.
2. Історія становлення психосоматики

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [1,3,5, 9-13]

Практичне заняття 2

Тема. Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів
Мета: дослідити теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів

Питання для обговорення:

- 1.Теорії та моделі виникнення психосоматичних розладів
- 2.Концепція особистісних профілів Ф. Данбар
- 3.Теорія психосоматичної специфічності Ф. Александера
4. Концепція алексетимії.
- 5.Теорія психосоматичного Его.
- 6.Теорія життєвих криз
- 7.Соматопсихічний напрямок

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [1,2,4,7, 9-13]

Практичне заняття 3

Тема . Фактори розвитку та механізм психосоматичних захворювань
Мета:дослідити фактори розвитку та механізм психосоматичних захворювань

Питання для обговорення:

- 1.Фактори розвитку психосоматичних захворювань
- 2.Механізм психосоматичних захворювань

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [1,3,5,8,9, 13]

Практичне заняття 4

Тема . Класифікація психосоматичних розладів

Мета: дослідити класифікацію психосоматичних розладів

Питання для обговорення:

1. Поняття психосоматичних розладів

2. Класифікації психосоматичних захворювань

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [2,3,4,6,9, 11]

Змістовий модуль 2.

Загальна етіологія психосоматичних порушень.

Практичне заняття 5

Тема . Психосоматичні порушення: загальна характеристика, причини та прояви

Мета: дослідити психосоматичні порушення: загальна характеристика, причини та прояви

Питання для обговорення:

1. Клінічні прояви найпоширеніших психосоматичних розладів

2. Фактори тривалості психоемоційних відхилень

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [1,3,5,8,9,12]

Практичне заняття 6

Тема . Стресові розлади як вид психосоматичних захворювань

Мета: дослідити основні стресові розлади як вид психосоматичних захворювань

Питання для обговорення:

1. Психогенні захворювання

2. Дистрес.

3. Розлади, пов'язані зі стресом

4. Класифікація дисоціативних розладів

5. Психічні розлади, пов'язані із стресом. Реактивні та постстресові розлади

6. Посттравматичний стресовий розлад

Завдання: *Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання*

Рекомендована література [2,5,8,9, 10,12]

Практичне заняття 7

Тема . Психотерапія та психопрофілактика психосоматичних розладів

Мета: дослідити психотерапію та психопрофілактику психосоматичних розладів

Питання для обговорення:

1. Поняття психопрофілактики
2. Основні види психопрофілактичної допомоги
3. Саногенне і патогенне мислення

Завдання: Дискусійне обговорення цілей і завдань, тести, ситуативні завдання

Рекомендована література [1,4,5,7,9, 10,12,13]

7. Тренінг з дисципліни

Мета тренінгу з дисципліни «Психосоматика» –сформувати у майбутніх фахівців повне і цілісне уявлення про майбутню професійну діяльність і особистість професіонала;розвивати адекватне розуміння самого себе як майбутнього професіонала і зміцнити професійну самооцінку; сформувати чітке уявлення про професійне майбутнє, оптимізувати життєві плани студентів; сприяти усвідомленню студентами своїх особистісних особливостей і творчих можливостей, унікальності власної Я-концепції.

Сценарій тренінгу.

Вступна частина

1. Привітання.
2. Знайомство. Опитування про самопочуття (учасники відразу занурюються в атмосферу «тут-і-тепер», рефлексуючи свій емоційний і фізичний стан).

3. Очікування від тренінгу.

4. Погодження норм взаємодії (ухвалення принципів і правил роботи).

5. Ресурсна вправа на розігрів і позитивне налаштування.

Основна частина.

1. Притча як своєрідний епіграф роботи над темою.
2. Самооцінка компетенцій, на розвиток яких спрямований тренінг.
3. Вправи на активне засвоєння теоретичного матеріалу як альтернатива лекції.
4. Вправи, присвячені вдосконаленню конкретних навичок, якостей, компетенцій.
5. Вправи на інтеграцію досвіду.

Завершальна частина.

1. Рефлексія (емоційне реагування, осмислення), підведення підсумків. Резюмування тренера (за необхідності). Часто – у формі притчі.

2. Ритуал прощання.

Структура, організація і проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою

тренінгового заняття.

2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою у студентському колективі, встановленні правил проведення тренінгового заняття (ділової гри) та умов підбиття підсумків. Ознайомлення студентів з роздатковим матеріалом: сценарієм ділової гри, бланками документів, таблицями і т.п.

3. **Практична частина** реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю у 3-6 осіб шляхом виконання завдань ділової гри чи проблемних питань тренінгового заняття.

4. **Підведення підсумків** відбувається шляхом обговорення результатів виконаних тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

5. **Оцінювання** Загальне оцінювання студентів при проведенні тренінгу з навчальної дисципліни «Патопсихологія» пропонується з урахуванням певних критеріїв, які згруповані за певними видами робіт, які виконує учасник тренінгу.

До основних видів робіт, які важливо оцінити при проведенні тренінгу, можна віднести:

- процес тренінгу (ПТ);
- результат тренінгу (РТ);
- самостійна робота студентів під час тренінгу (СР ауд.);
- позааудиторна самостійна робота студентів за результатами тренінгу (СР п.а).

Загальна оцінка студентів, що приймали участь у тренінгу (Озаг) може бути отримана на основі розрахунку інтегрального показника, який розраховується за формулою:

$$1. \text{ Озаг} = \text{ПТ} \cdot 0,2 + \text{РТ} \cdot 0,3 + \text{СР ауд.} \cdot 0,2 + \text{СР п.а} \cdot 0,3$$

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за тренінг складає 100 балів.

7.Самостійна робота

Для успішного вивчення і засвоєння дисципліни «Психосоматика» студенти повинні володіти значним обсягом інформації, частину якої вони отримують і опрацьовують шляхомсамостійної роботи. Самостійна робота полягає в опрацюванні навчальної і наукової фахової літератури.

Самостійна робота студентів полягає у підготовці презентаційних виступів, що оцінюються за 100-бальною шкалою і визначається як сукупність питомої ваги кожної складової:

- 80% - підготовка презентації;
- 20% - захист презентації.

Обговорюються результати виконання завдань. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

Тематика презентацій:

1. Розвиток психосоматики як науки.
2. Психосоматологічна школа в Україні.
3. Сучасний стан психосоматики
4. Психосоматичне дослідження. Принципи та методи.
5. Підходи до розуміння свідомості у філософії, психіатрії та психології.
6. Розуміння свідомого та несвідомого в руслі психоаналітичних підходів.
- 7.. Класифікація дисоціативних розладів.
8. Посттравматичний стресовий розлад.
9. Розлади, пов'язані зі стресом.
10. Клінічні прояви найпоширеніших психосоматичних розладів.
11. Фактори тривалості психоемоційних відхилень.
12. Класифікації психосоматичних захворювань.
13. Симптоми порушення в сфері сприйняття, межа між нормою й патологією.
14. Симптоми порушення в сфері мислення.
15. Ознаки патології в ділянці емоцій.
16. Порушення волі, ознаки енергетичного зниження.
17. Патологія потягів: питання норми й патології.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «**Психосоматика**» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування, тестування;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів модульної контрольної роботи;
- оцінювання результатів самостійної роботи студентів;
- наукова дискусія;
- інші види індивідуальних і групових завдань;
- оцінювання результатів тренінгу;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни — **Психосоматика** визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

Для іспиту

Модуль 1		Модуль2	Модуль3	Модуль 4
40%	40%	5%	15%	40%

Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота студента	Екзамен
Оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 7 темах	Підсумкова модульна контрольна робота по 7 темах Теоретичні питання (2 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів	Загальна оцінка студентів, що приймали участь у тренінгу (Озаг) може бути отримана на основі розрахунку інтегрального показника, який розраховується за формулою: $\text{Озаг} = \text{ПТ} \cdot 0,2 + \text{РТ} \cdot 0,3 + \text{СР ауд.} \cdot 0,2 + \text{СР п.а.} \cdot 0,3$ Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за тренінг по складі 100 балів.	Сукупність питомої ваги кожної складової: -80% - підготовка презентації; -20% - захист презентації.	Екзамен оцінюється по 7 темах Теоретичні питання (1 питання по макс 25 балів) Тестові завдання (10 тестів по 5 бали за тест) – макс. 50 балів Ситуативне завдання (1 питання по макс 25 балів)

Поточне опитування під час заняття оцінюється як середнє арифметичне з оцінок, отриманих по 7 темах.

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Модульна робота – види контролю, при яких засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Підсумкова модульна контрольна робота по 7 темах складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

10 балів – за тест надано правильну відповідь.

теоретичного питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне

питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Тренінг:

Загальне оцінювання студентів при проведенні тренінгу з навчальної дисципліни «Психосоматика» пропонується з урахуванням певних критеріїв, які згруповані за певними видами робіт, які виконує учасник тренінгу.

До основних видів робіт, які важливо оцінити при проведенні тренінгу, можна віднести:

- процес тренінгу (ПТ);
- результат тренінгу (РТ);
- самостійна робота студентів під час тренінгу (СР ауд.);
- позааудиторна самостійна робота студентів за результатами тренінгу (СР п.а).

Загальна оцінка студентів, що приймали участь у тренінгу (Озаг) може бути отримана на основі розрахунку інтегрального показника, який розраховується за формулою:

$$\text{Озаг} = \text{ПТ} \cdot 0,2 + \text{РТ} \cdot 0,3 + \text{СР ауд.} \cdot 0,2 + \text{СР п.а} \cdot 0,3$$

Максимальна кількість балів, які може отримати студент за тренінг по складає 100 балів.

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань

тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

Сукупність питомої ваги кожної складової:

-80% - підготовка презентації;

-20% - захист презентації.

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень опанування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Екзамен - підсумковий вид контролю, при якому засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу оцінюється від 0 до 100 балів як сума балів за виконані завдання.

Підсумкова модульна контрольна робота по 7 темах складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 5 балів, що в підсумку дає максимально 50 балів;

10 балів – за тест надано правильну відповідь.

теоретичного питання: 1 теоретичне питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів

ситуативного питання: 1 ситуативне питання, за відповідь на кожне питання, студент може отримати від 0 до 25 балів, що в підсумку дає максимально 25 балів

15–25 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор	1-7
2.	Проекційний екран	1-7
3	Комунікаційне програмне забезпечення (Internet Explorer, GoogleChrome, Firefox)	1-7
4	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1-7
5	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1-7
6	Програмне забезпечення: ОС Windows	1-7
7	Інструменти Microsoft Office (Word; Excel; PowerPoint і т. і.)	1-7

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ Основна.

1. Дейнека Л. Основи психосоматики : науково-допоміжний бібліографічний покажчик. Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Луцьк, 2017.
2. Ісаков Р. І. Психосоматична патологія. Київ : Медицина, 2023. 167 с.
3. Литвиненко О. Д. Проблема психотравми у психологічній науці: основні погляди та підходи. *Вісник Одеського національного університету. Серія: Психологія*. 2016. Т. 21, вип. 1. С. 180–186.
4. Литвиненко О. Д. Психосоматичний підхід до проблем психологічного здоров'я особистості. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки*. 2016. Т. 1, вип. 4. С. 52–57.
5. Одинець О. А., Шукалова О. С., Даніліч-Скакун А. А., Нежута А. В., Хижняк

- М. В. Причинно системний холістичний підхід до проблеми психосоматичних захворювань. *Проблеми сучасної психології*. 2020. № 2. С. 105–114. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pspz_2020_2_13.
6. Середа І. В. Основи психосоматики : навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів з курсу за змішаною формою навчання. Миколаїв, 2022. 156 с.
7. Чижишин О.І. Психологічний супровід сімей, де виховуються діти з інвалідністю як предмет наукового дослідження. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2023. №14. URL: <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2023-14-9093>
8. Чижишин О.І. Психологічні та соціальні аспекти адаптації військовослужбовців ЗСУ. *Міжнародний науковий журнал "Інтернаука"*. 2024. №8 (163). С. <https://doi.org/10.25313/2520-2057-2024-8-10239>
9. Шторк, Т. Психоаналіз і психосоматика / Тімо Шторк ; наук. ред. З. Кечур. Львів : Видавництво Ростислава Бурлаки, 2025. 252 с.
10. Galdi M., Bruno E. VianaCampos. Theoreticalmodelsinpsychosomaticpsychoanalysis : a review. *TemasemPsicologia*. 2017. Vol. 25, № 1.– С. 29–40.
11. PositivePsychiatry, PsychotherapyandPsychology. ClinicalApplications / eds.: E. Messias, H. Peseshkian, C. Cagande. Switzerland : SpringerNatureSwitzerland AG, 2020.
12. Remmers A. ThePsychosomaticArcinTherapy. *TheGlobalPsychotherapist*. 2022. Vol. 2, № 1. С. 69–73.
13. Remmers A. TheTherapeuticProcessinPositivePsychosomatics: "FiveFingers" Forming a TherapeuticRelationshipinPsychosomaticMedicine. *TheGlobalPsychotherapist*. 2024. Vol. 4, № 2. С. 57–61.

Додаткова

1. Бочелюк В. Й., Панов М. С., Спицька Л. В. Реабілітаційна психологічна допомога при психосоматичних захворюваннях. *Наукові перспективи*. 2022. № 9(27). С. 313–324.
2. Грицик О. Ю. Історія становлення психосоматики як напряму науки. *Архівариус*. 2020. № 7. С. 24–26.
3. Жадленко І., Панов М. Сучасні підходи до проблеми психосоматичних розладів. *Innovationsandprospectsofworldscience : Proceedings of XIII InternationalScientificandPracticalConference (Canada, 17–19 August 2022 p.)*. Vancouver, Canada, 2022. Р. 178–183.
4. Сердюк Л., Литвиненко О., Сердюк О., Денчик А. Особистісні ресурси стійкості в умовах невизначеності та криз. *Психологічний часопис*. 2024. Т. 10,

№ 2. С. 27–37. URL: <https://doi.org/10.31108/1.2024.10.2.2>.

Електронні інформаційні ресурси

1. Актуальні проблеми психології». Наукові праці Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. URL:<http://appspsychology.org.ua/index.php/ua/dlia-avtoriv>
2. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL:<http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Психологічна бібліотека Київського Фонду сприяння розвитку психічної культури. URL:<http://psylib.kiev.ua/>
4. AmericanPsychologist. JournalofAmericanPsychologicalAssociation. URL:<https://www.apa.org/pubs/journals/amp/>
5. Science: (AAAS). URL:<http://www.sciencemag.org>
6. Taylor & Francis. URL:<http://www.informaworld.com>
7. WorldAssociationforPositiveandTransculturalPsychotherapy [Електронний ресурс]. URL:<https://www.positum.org/> – (n.d.)